

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Brændpunktet

Udgivet af et Konsortium.

Nr. 13

15. November 1916.

5. Aarg.

Kendte Mænd I.

Herman Bang.

„Jeg vil først blive anerkendt, naar Taagerne om mit Navn er spredt,“ sagde Bang ved en eller anden Lejlighed, engang for mange Aar siden, med et vemodigt Smil. Anerkendelsen kom -- men ikke nok! H. B. krævede det yderste i alt. Han følte det som sin Pligt at være den mest fremragende i, hvad han end foretog sig. Han følte sig som den første blandt Skribenter, han syntes, han var den eneste duelige Instruktør -- og han blev den ypperligste og ejendommeligste Oplæser -- navnlig af sine egne Småfortællinger.

Anerkendelsen fik han, men han mærkede den ikke. Intet kunde stille dette mægtige Begær, denne vældige Uro. Da han havde vundet Danmark, maatte han erobre Skandinavien -- senere Tyskland, Paris, Rusland osv. -- og det lykkedes.

Og til sidst i en Alder af 54 Aar maatte den lille, legems svage Mand, jaget af sin Ærgerrighed, drage paa Erobrings-tog Jorden rundt.

Han blev derude paa Valen -- faldt, medens han rejste fra Sejr til Sejr og midt i sine Dromme om Laurbær, der skulde vindes. Den mest sorgfulde af vore Digtere døde, som en „Lykkens Yndling“.

Bangs Lige som Fortæller er sikkert ikke kendt, han ejede en Ynde ved sit Væsen, som udøvede et vist Trylleri paa hans Omgivelser. Hans Syrke, som Oplæser beroede paa, at han saa helt, med hver Nerve, var med i det, han beskrev. Personerne levede i ham, og han fortalte ganske, som han læste op. Han var, aandeligt talt, en Harlequin, glitrende af mangfoldige Farver. Vemodets grå, Sorgens sorte, Lidenskabens røde -- -- han slog med sin Briks, og han forstod at ramme. En ondskafuld Ka-

A. ERSLEVKøbmagergade 26
Telefon 4077-4078**International Boghandel**Købmagergade 26
Telefon 4077-4078

tørste Lager af danske og udenlandske Bøger

Scout Litteratur

rakteristik, gjort af ham, sad evigt hæftet paa den, den gjaldt. B. havde en underlig Latter, den var uægte og støjende, den bundede ikke i hans inderste Sjæl, men brugtes tværtimod til at dække over, hvad der fandtes derinde: Melankoli og Livsmærte. Skulde Livet leves, maatte det glemmes! Derfor den rastløse Arbejden, den evige Fortællen, den nervøse Optagethed af det og alt. Hver Ting, der hørte Livet til, havde Interesse for ham; thi den indeholdt et Moment af Glæmsel. Glæmsel, det var, hvad han vilde; han vidste, at Ro vandt han aldrig — før han fik den paa sin sidste Reje.

Hans Aandskraft var overordentlig, midt i al hans tilsyneladende Svaghed. Han kunde synke fuldstændig sammen ved en saarende Kritik, en Fornærmelse enten mod ham eller en Ven.

Men saa var det, at han pludselig kunde springe op og være i fuld Vigeur, blot der kom noget til, der kunde begejstre ham, vække hans Interesse — tage ham. Deraf kom det, at saa mange kortsynede Mennesker dømte hans Sygdoms- og Svaghedsanfald som Skaberi. De saa ikke, at denne Vilje hos ham var af de usædvanlige.

Talte den i ham, overvandt han alt, og den bevarede han lige til sin Død.

Ganske vist var B. meget feminin i sin Optræden; men man maa glemme det i stum Beundring af hans Hjernes fine, aandelige Værksted, hvor der altid var saa umaadelig travlt — en Krydsild af Tanker og Idéer. Som de fleste store Mænd skal B. ogsaa have kunnet være meget barnlig og overtroisk.

„Nu ramler alle Ulykker ned over mig!“ skal han en Gang have sagt, da han kom til at knække en Stol, han havde faaet af en god Ven; og han skal til

Tider have vendt et smerteligt Blik mod det Ukendte — Mystikkens Verden.

Han var højst elastisk med Hensyn til sin Selvvurdering: snart meget stor, snart meget lille. En Skuespiller sagde ham en Gang nogle uimodsigelige „Sandheder“, og de blev sagt paa en meget eftertrykkelig Maade.

Med et Martyrblik sagde B. saa:

„Ja, saadan behandler man jo kun Herman Bang!“

En anden Gang ved en lignende Lejlighed rettede B. sig som en Cæsar og sagde stolt:

„Saadan behandler man ikke Herman Bang!“

Blandt Digtere, jeg ved Læsning har stiftet Bekendtskab med, synes Herman Bang mig at have mange Træk tilfælles med Lord Byron. Byron var syg efter Sensation og Berømmelse, og ødslede med Penge, han gav jo som en Fyrste. Han besad en uendelig Æmhed- og Kærlighedstrang, som han dog søgte at skjule bag Spot og Vid! Til Trods for, at han over for Verden gav den Sorgløse og Livsglade, holdt han dog ikke af, at man skulde glemme hans Sjælesmerte. — „Jeg ser ikke

ulykkelig nok ud,“ sagde han, da Thorvaldsen modellerede ham. Altid virkelysten, evigt paa Rejser, ekstravagant i Paa-kledning og Vaner — kort sagt, en genial og ophøjet Po-seur.

Alle disse Træk havde Bang tilfælles med Byron; men her hører Ligheden op. Byron var, som bekendt en fortræffelig Sportsmand, trods sin Fodskade — og han hadede med svi-dende Hjerter sine Landsmænd til sin sidste Time.

Sportsmand, — Guderne skal vide, at det var Bang ikke, og sit Fædreland elskede han fanatisk. Dansk var han af Sind og Hjerter til Trods for, at han i sin Dannelse og Livsførelse var Kosmopolit som ingen anden. Han saa med Sorg Fædre-landsfølelse og Virkelyst til Flor-del for Landets Ære og Frem-gang blive sjældnere. Det var netop disse Følelser, der be-sjælede ham, da han skrev „De uden Fædreland“.

„De Danske,“ sagde han, „er uden Fædreland“.

Virkelyst ejede han selv i frodigt Flor — den mistede han aldrig; den sad ham i Blodet til det sidste med overskydende Kraft. Det var dette Overskud, der drev den 54-aarige, svage-lige Mand ud paa den anstren-gende Rejse, der blev hans sid-

Crome & Goldschmidts

Hovedudsalg i Citygade

Altid billigste Priser paa gode smukke danske Varer

Specialitet: Stærkt Skoletøj.

ste. Kun Døden, der altid spillede sin mørke Tone i hans Øre, kunde betvinge denne Livsenergi. Som den ensomme Mand, han var sit Liv igennem, døde han mellem Fremmede, paa Rejse i et Land, han ikke kendte, blandt Folk, hvis Sprog han hverken forstod eller talte.

Som død bragtes han hjem — gennem Hundreder af Miles jernsporede Vej i Verdens mest moderne og travle Samfund — over det store, ensomme Hav, hvis Vælde først nu, kort før hans Død havde opladt sig for hans undrende og betagne Sind. Hjem kom han for at begraves i den Jord, som han, trods al sin Omflakken, altid maatte vende tilbage til.

Kaj Schmidt.

Folkevise=Aften.

—o—

Vi lever i Reklamens Tidsalder. Blandt de Midler, Diskussionsklubben har valgt for at tiltrække sig Publikums Op-

mærksomhed, er noget saa moderne som Indførelse af en ny Tid. Er man indbudt til Kl. 7¹/₂, vil Mødet erfaringsmæssigt aabnes Kl. 8¹/₂. Saaledes ogsaa Torsdag den 2. November, hvor Programmet lød paa Folkevise-Foredrag med paafølgende Oplæsning og — eventuelt — Diskussion. (Slagsmaal, som danner en naturlig Afslutning paa det sidste, nævnes aldrig i Programmet). Kl. 8 (gl. Tid) trykkede vi paa Knappen og blev af en usynlig Aand indladt i Athenes Tempel paa Filippavej (maa ikke forveksles med Spiritisternes ved Siden af).

Da vi kort efter gjorde vor Entré i Fysikklassen, standsede vi uvilkaarligt paa Tærskelen og tænkte, at vi paa en forunderlig Maade var sat en Meneskealder frem i Tiden, thi en hel ny Generation havde fyldt Auditoriets Siddepladser. Dog, vor Ængstelse var uden Grund, thi vi opdagede snart i Børnevrimlen en og anden af de rig-

tige Stamgæster. Da vi endvidere erfarede, at den Ungdom, der havde fyldt vore Sjæle med bange Anelser, bestod af Elever fra 4. Kl., følte vi os beroliget i een Henseende; men samtidig opstod en ny Frygt hos os — dog herom andetsteds.

Vi tog i glad Forventning Plads foran Talerstolen. Aftens Foredragsholder var Hr. Sv. Aa. Lund — en for sin Veltalenhed kendt og frygtet Personlighed, hvem det store Publikum sikkert bedst kender under Navnet „Bacillen“.

I Tilknytning til Foredraget havde Hr. Kaj Schmidt lovet at læse et Par Folkeviser op. Efter en kort Indledningstale af Frands Rasmusen, saa man en langbenet Yngling, i hvem vi genkendte „Bacillen“, bestige Katederet. Efter at have drukket 500 Kubikcentimeter H_2O (Kemisk Betegnelse for Vand), lod han sit Blik flakke rundt i Lokalet for at standse ved „Onkel Henrik“, paa hvem det hvilede Resten af Aftenen, som var vi andre Luft. Han begyndte derpaa lidt usikkert at sætte Stemmebaandene og Overkroppen i Svingninger, der for den sidstes Vedkommende snart antog en saa faretruende Karakter, at vi skyndsomst retirerede til 2. Parket, da vi frygtede for, at den ærede Taler

skulde knække over som et Grantræ i Storm og falde over i Hovedet paa os. Af selve Foredraget har vi kun fastholdt enkelte Indtryk. Det mindede stærkt om en Dømfældelse i Højesteret, og en vis Paavirkning fra de gamle Folkeviser sporede i den stadige Genta-gelse af de samme Ord og Vendinger. Foredraget sluttede med en kort Redegørelse for Visernes Betydning i nyere Litteratur — lige fra Joh. Ewald til Frederik Jensen. Efter Foredraget Oplæsning af Kaj Schmidt, om hvem vi kun kan sige, at han havde sort Haar og meget travlt.

Sluttelig stod F. Rasmusen op og fremsagde en Epilog, og Aftenen endte i al Fredsommelighed med nogle Forhandlinger, som ifølge deres forrolige Karakter ikke kan refereres. Vi imødeser med Glæde det næste Foredrag af Sv. Aa. Lund.

Hulspejlet.

Om Diskussionsklubben.

—o—

Efter at man i lang Tid intet havde mærket til Diskussionsklubbens Eksistens, oplevede den fornylig en Renæssance, der faldt særdeles vellykket

ud. At det første Møde, om Ø-Salget, blev en Succes, skyldes vel nok i første Række Emnets Aktualitet og dernæst Hr. Rasmusens klare og letfattede Oversigt over Situationen, der dannede et godt Grundlag for Diskussion. (Iøvrigt henvises til forrige Nr. af Brp.) Folkeviser-Aftenen forleden var maaske knapt saa vellykket. Dog bør Sv. Aa. Lund ikke lade sig skræmme af en letsindig Medarbejders spøgefulde og ironiske Kritik, thi bortset fra enkelte Mangler i Foredragets Form, som Udviklingen vil raade Bod paa, var det os en sand Fornøjelse at høre, hvor grundigt og forstaaende han havde sat sig ind i Emnet paa den forholdsvis korte Tid, han havde haft dertil. Da vi ved, at han paa Naturvidenskabens Omraade sidder inde med en betydelig Viden og ikke mangler Talegaver, haaber vi, at han snart igen vil glæde Klubben med et Foredrag.

Da man paa Forhaand havde Indtrykket af, at Tilslutningen til Folkeviser-Aftenen var ringe (uvist af hvilken Grund), havde Ledelsen truffet det Arrangement, at indbyde IV. Kl.-Klasse, der ogsaa gav talrigt Møde. Paa den ene Side er det os en Glæde at se, at der ogsaa i Mellemkolen er Interesse for Dis-

kussionsklubben, men paa den anden Side er det at røre ved et ømt Punkt hos Gymnasiasterne at give Mellemkolen Del i deres Privilegier, thi det, at være „stud. art.“ giver en ikke ringe Selvfølelse.

Uden derved at gøre IV. Kl. Uret, tør vi nok kræve den udelukket fra Klubbens Møder; — saa har den noget at glæde sig til, og III Klasse vil ikke føle sig tilsidesat.

Nogle almindelige Bemærkninger om Klubbens Virksomhed turde være velanbragt her.

Formaalet er at udvide Medlemmernes Interesse til at omfatte mere end Fodbold, Frimærker og lignende Passioner. Endvidere faar man her Lejlighed til at bearbejde et Stof paa egen Haand, man vænnes til at staa op og tale i en større Forsamling og at øve selvstændig Kritik, og endelig faar man paa en behagelig Maade sine Skolekundskaber suppleret. Vi bør ikke følge Klubbens tidligere Tendens og udelukke de drøfte sociale, politiske eller filosofiske! Emner, som gaar over de flestes Forstand, thi den Slags Diskussion kan nok være en god Disputereøvelse, men er forøvrigt ørkesløs. Lad Medlemmerne skiftes til at holde Foredrag over literære eller videnskabelige Emner, hvor der

udmærket kan opstaa smaa Problemer og anlægges forskellige Synspunkter ved Løsningen af disse.

Folkewiserne og Hr. Salicaths bebudede Foredrag om Leo Tolstoy er et Fingerpeg i den rigtige Retning. Vi haaber for Fremtiden at kunne gøre Regning paa mindst lige saa stor Tilslutning som den „vestindiske“ Aften.

Red.

**Køb hos
vore Averterende!**

AAGE HANSEN^s BOGTRYKKERI

NØRREGADE 45

TLF. BYEN 1647

: Kataloger :
: Bogarbejde
: Regnskaber
: Tidsskrifter
: Skemaer :

Adresskort
: Visitkort :
: Illustrationsarbejde
: Aktiebrev :

ALT BOGTRYKARBEJDE TIL MODERATE PRISER

BILLED- OG FARVETRYK

Udstyr
for Spejdere.

Bøgelund-
Raadhusplads 2.

Skarpe
Lommeknive.

Jensen
Helmershush.

HUSK
Skolens
Boghandel

Johs. Marcker - Aabouevard 9
(Hj. af Jac. Dannefærdsvej 2).
Telf. 8353.

Kollegiehæfter, Oktav 96 Sider 10 Øre.
— Kvant 72 - 15 -

Alle Skolebøger, Stilebøger,
Karakterbøger, som bruges
i Ingrid Jespersens Skole,
faas i

Emil Wienes
Boghandel

Østerbrog. 23 (Hj. af Ryesgade)
Stort Udvalg i elegante Læderpenaler.
Telefoner Central 5029 og 12029

Alle bør fotograferes. Frederiksberggade 34, 2.
Fotografier fra Kr. 2,00 pr. Dusin ogsaa efter indsendte Fotografier. Grupper
og store Billeder meget billigt! — Aabent Søndag og Hverdag fra 9—7.

Emil Clausen.

HUSK

Skolens Boghandel.

H. A. Sølling:

H. C. Ørstedesvej 42,

(Hj. af Forchhammersvej.)

Telf. 2340.

Telf. 2340.

Stort Lager af Skolebøger og Skolerekvisitter til Henrik Madsens Skole.

Redaktør: C. Nielsen, Brandes Alle 6. Kbhvn V.
Redaktion: F. Rasmussen, Vester Boulevard 5, Telf. 7875.

Aage Hansens Bogtrykkeri, Nørregade 45.